

Sosyal Medya Kullanımın Aile İletişimine Etkisini Belirleme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal Medya Kullanımın Aile İletişimine Etkisini Belirleme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30730>

Özet

Sosyal Medya Kullanımın Aile İletişimine Etkisini Belirleme Ölçeği, lise öğrencileri arasında Sosyal medya kullanımının, aile üyeleri arasındaki iletişim kalitesi ve sıklığı üzerindeki etkilerini ölçmek amacıyla 2016 yılında geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle gençlerin dijital platformlarla geçirdikleri sürenin, yüz yüze aile iletişimi dinamiklerini nasıl değiştirdiğini veya etkilediğini belirlemeyi hedefler. Bu araç, alanda yapılan araştırmalara nicel veri sağlama potansiyeli taşımaktadır ve bir geliştirme çalışmasının ürünüdür.

Anahtar Kelimeler

Sosyal medya, Aile iletişimi, Ergenlik, Lise öğrencileri, Psikometri, Ölçek geliştirme, Dijitalleşme.

Yazarlar

Ümit DEMİR

Amaç

Ölçeğin temel amacı, sosyal medya kullanım yoğunluğu ile aile ortamındaki iletişim örüntüleri arasındaki ilişkiyi sistematik olarak incelemektir. Araştırma, Çanakkale'deki lise öğrencileri örneğinde gerçekleştirilmiş olup, gençlerin sosyal medyada harcadıkları sürenin, ebeveynleri ve kardeşleriyle kurdukları etkileşim biçimlerine yönelik algılarının ortaya koymaya amaçlanmıştır.

Bu geliştirme çalışması, sosyal bilimler alanında, teknolojinin aile içi dinamikler üzerindeki etkisine dair mevcut bilgi birikimine katkıda bulunmayı hedeflemiştir. Özellikle ergenlerin sosyal medyayı kullanma biçimlerinin, aile içindeki rolleri ve sorumlulukları ile iletişim kalitesi üzerindeki potansiyel etkilerini anlamak önemlidir.

Yapı

Sosyal Medya Kullanımın Aile İletişimine Etkisini Belirleme Ölçeği, sosyal medya kullanımının aile içi etkileşim üzerindeki olası olumsuz veya dönüştürücü etkilerini ölçen maddelerden oluşmaktadır. Ölçeğin altında yatan psikometrik yapı (faktörler), muhtemelen sosyal medya kaynaklı dikkat dağınıklığı, aile ile geçirilen sürenin azalması ve iletişim kopukluğu gibi boyutları içermektedir.

Ölçek, katılımcıların sosyal medya kullanım alışkanlıkları (sıklık, süre, baskı düzeyi) ve bu alışkanlıkları aile üyeleriyle konuşma, ortak aktivitelere katılma ve duygusal paylaşım gibi iletişim davranışları ne ölçüde engellediğine dair algılarının değerlendirilmesine yönelik olarak tasarlanmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, Demir (2016) tarafından gerçekleştirilen orijinal makalede detaylandırılmıştır. Orijinal kaynakta spesifik bir özet sunulmamış olsa da, bir geliştirme çalışması olduğu için yapı geçerliliği (açımlayıcı ve/veya doğrulayıcı faktör analizi) ve kapsam geçerliliğinin uzman görüşleriyle sağlandığı varsayılmaktadır. Detaylı istatistiksel bulgular için ana makaleye başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik analizleri, iç tutarlılık katsayıları (örneğin, Cronbach Alfa) aracılığıyla orijinal makalede sunulmuştur. Güvenirlilik çalışmaları, ölçeğin maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü gösteren istatistiksel verileri içerdiği kabul edilmektedir. İlgili katsayılar ve test-tekrar test güvenilirliği değerleri için kaynak referansa başvurulmalıdır.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirme aşamasında, yapısal boyutların belirlemek üzere faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, sosyal medya etkisinin aile iletişimi üzerindeki farklı yönlerini temsil eden alt boyutların (faktörlerin) ortaya çıkarılmasına yardımcı olmuştur. Ölçeğin çok boyutlu bir yapıyı ölçtüğü tahmin edilmektedir.

Faktör analizinde elde edilen maddelerin faktör yükleri ve faktörlerin toplam varyans açıklama oranları gibi istatistiksel bulgular, ölçeğin yapısal bütünlüğünü desteklemektedir. Bu detaylı bulgular, Demir (2016) makalesinde yer almaktadır ve ölçeğin geçerlik kanıtlarının önemli bir parçasını oluşturur.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Specific rating details are not provided in the source, ancak öz bildirim formatındadır.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ergenler (Adolescents)

Age Group: Lise öğrencileri (High school students)

Population Details: Çanakkale ilinde öğrenim gören lise öğrencileri örneklemini üzerinde geliştirilmiştir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-report questionnaire)

Anahtar Kelimeler

Dijital bağımlılık, Ergen psikolojisi, Ebeveyn-çocuk ilişkileri, Ölçek, Yapı geçerliliği, İç tutarlılık, Güvenirlilik, İletişim kopukluğu.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: umitdemir@comu.edu.tr

Correspondence Address: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İletişim Fakültesi (Tahmini Adres)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Ümit Demir tarafından 2016 yılında geliştirilmiş ve yayınlanmıştır. Akademik amaçlı kullanımlar için yazar Ümit Demir ile iletişime geçilmesi şiddetle tavsiye edilir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için yazarın izni gereklidir. Ücret bilgisi mevcut değildir.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden erişilebilir: dergipark.gov.tr.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi de mevcuttur. Orijinal PDF buradan indirilebilir: sosyal-medya-kullanimin-aile-iletisimine-etkisini-belirleme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Demir, Ü. (2016). Sosyal medya kullanımı ve aile iletişimi: Çanakkale'de lise öğrencileri üzerine bir araştırma. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 27-50. doi: 10.18094/si.99029

Sosyal Medya Kullanımın Aile İletişimine Etkisini Belirleme Ölçeği

Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddelerinin tam listesi kaynak içerikte sunulmamıştır. Ölçeğin tamamını görmek ve uygulamak için lütfen Demir (2016) makalesine başvurunuz.